

Vyvádějí maloobchodní řetězce velké zisky do zahraničí a berou na hůl svoje dodavatele?

svobodny-svet.cz/vyvadeji-maloobchodni-retezce-velke-zisky-do-zahranici-a-berou-na-hul-svoje-dodavatele

9. října 2022

SVOBODNÝ SVĚT



Maloobchodní řetězce se netěší u některých vrstev obyvatel dobré pověsti. Vyvádějí velké zisky do zahraničí a berou na hůl svoje dodavatele. Běžně se objevují takovéto názory: „Své postavení zneužívají, vůči domácím dodavatelům dělají diskriminační politiku a zisky si na jejich úkor zvyšují zcela bezuzdně. To musí přestat. Kéž by to šlo dohodou. Kéž by se u nás chovali třeba jako v Německu – všechno by bylo v pořádku,“ komentuje poslankyně Margit Balaščíková (ANO) chování zahraničních řetězců v Česku. „Lidé nám posílají alarmující fotky z regálů velkých řetězců, kdy je třeba vepřové

z Německa za polovinu oproti stejnému masu z Česka. Proč, když český řezník dostává 40 korun za kilo, stojí jeho maso 150 korun? O jiných druzích sortimentu ani nemluví,‘ doplňuje.“ (1)

Jednak lze říci, že obchodní řetězec v České republice není automaticky generátorem vysokých zisků. I třeba „Haló noviny“ uváděly v roce 2015 následující: „Obchodní řetězec Tesco v Česku ve finančním roce 2013/2014 prohloubil ztrátu na čtyři miliardy korun. V předchozím účetním roce propad činil 1,1 miliardy korun. Tržby řetězce klesly o 3,5 procenta na 42,4 miliardy korun. Vyplývá to z výroční zprávy společnosti. Podle řetězce jsou výsledky hospodaření ovlivněny mimořádným odpisem pozemků a budov, jinak společnost v ČR zůstává zisková.... Tesco v ČR na začátku roku oznámilo zavření hypermarketu v Ústí nad Labem a pražského supermarketu ve Smíchovské tržnici. Jako důvod uzavření prodejen společnost uvedla silné konkurenční prostředí v oblasti a nevýhodnou polohu obchodů.... Tesco v ČR provozuje přes 200 obchodů“ (2). Mimochodem aktuálně (únor 2022) Tesco v Českých zemích provozovalo už jen 185 vlastních obchodů (3). O nepříliš dobré výnosnosti maloobchodního prodeje potravin a jiného zboží svědčí i seznam těch řetězců, které v České republice neuspěly: Carrefour, Delvita (dnes již neexistuje ani jinde na světě, koupena Aholdem), Edeka, Julius Meinl (existuje, ale firma již nikde ve světě maloobchod neprovozuje), Plus Discount (koupěn Edekou) a Spar (4).

Zpět ale k ziskům zahraničních maloobchodních řetězců, které v republice zůstaly. Časopis Euro uvádí: „S kladným výsledkem hospodaří všech sedm velkých řetězců, což dříve nebyvalo pravidlem. Jenže zisky jsou značně nevyrovnané. Zatímco Lidl vydělal pět miliard a Kaufland přes tři miliardy, další obchodní řetězce se musejí spokojit s výdělkem v řádu stovek milionů. Například Albert při podobných tržbách jako Lidl vytvořil zisk 170 milionů korun... „Dříve to nebyvalo pravidlem, se záporným výsledkem se potýkalo Tesco Stores ČR i Albert Česká republika, do

konce loňského roku působící pod názvem Ahold Czech Republic. Chronicky ztrátový Spar své působení v Česku ukončil před pěti lety, kdy své provozovny prodal Aholdu.“ (5).

Zisky tedy vypadají docela slušně, ale to nám nic moc

neřekne. Mít zisk stovky milionů korun současně při vysokých investicích anebo tržbách ve skutečnosti znamená nehospoďarit moc dobře. Jinde jsou totiž ziskovější projekty. Peníze vlastně skončily v podnikání, které je oproti jiným podnikáním málo výnosné, a tak i málo odpovídá představám spotřebitelů. Ty se nehrnou nakupovat jeho výrobky a využívat jeho služby. Jaký je tedy poměr zisků k tržbám? Zisk řetězce Lidl byl v roce 2017 5,03 miliardy korun a u s ním spřízněného Kauflandu to bylo 3,08 miliardy korun. Tržby činily u Lidlu 52,3 miliardy korun, respektive u Kauflandu 57,7 miliardy korun. Tesco vykázalo zisk 1,28 miliardy korun v roce 2017 při tržbách 45,4 miliardy korun (tržby tedy oproti výše uvedenému údaji z Haló novin vzrostly poměrně málo, snad ani ne o inflaci).

Zopakujme, že v roce 2012 mělo Tesco ztrátu 1,12 miliardy korun, jak již bylo výše podotknuto. A čtvrtý nejziskovější řetězec Penny Market dosáhl zisku 540 milionů korun při tržbách 33,9 miliardy korun. Globus vydělal zisk 400 milionů korun při tržbách 23,1 miliardy korun a Billa (příbuzná to Penny Marketu) analogicky 370 milionů korun respektive 25,6 miliardy korun. Jako černý vzadu vystrkuje bradu Albert se ziskem „jen“ 170 milionů korun, ale s tržbami na třetím místě ve výši 49,8 miliardami korun. Sestavme si z těchto údajů rentabilitu tržeb (zaokrouhleno, údaje za rok 2017 nebo 2017/2018):

Lidl.....9,6 %

Kaufland.....5,3 %

Tesco.....2,8 %

Penny Market.....1,6 %

Globus.....1,7 %

Billa.....1,45 %

Albert.....0,34 % (6).

Jiný pramen zahrnuje ještě řetězec Makro. Ten při tržbách 28 miliard korun vydělal 606 milionů korun. A tak platí, že:

Makro.....2,2 % (7).

Podívejme se ještě na jiný ukazatel. Na rentabilitu celkového kapitálu (návratnost investic). Ta se vypočítá jako podíl zisku před zaplacením úroků a daní k aktivům (investicím). V případě řetězce Lidlu šlo v roce 2016 o velmi slušných 17,5 %. No, v případě Kauflandu šlo ve stejném roce již jen o 7,0 % a Tesco si díky ztrátám z let 2013, 2014 a 2016 „přišlo“ na (-) 3,3 % (8). Zdůrazňuji to, že jde o údaje před zdaněním a placením úroků! Ve skutečnosti tedy řetězce vydělaly méně respektive v případě placení úroků byla jejich ztráta logicky vyšší.

Celkem řetězce dosáhly zisku skoro 11,5 miliardy korun.

Mimochodem firma Škoda Auto v roce 2019 (tj. před Covidem) uváděla tato data: zisk (před zdaněním) 31,7 mld korun a tržby (obrat) 459,1 mld. korun. Její rentabilita tržeb je tak 6,9 % (9). Zisky zahraničních maloobchodních řetězců by se vešly do zisku Škoda Auto skoro třikrát. V rentabilitě tržeb překonal Škodu Auto pouze Lidl. Roku 2017 byl Hrubý domácí produkt (dále jen HDP) ČR 5,05 bilionu korun (10). Podíl zisku řetězců na českém HDP byl tak 0,23 %. Vládní výdaje byly roku 2017 stanoveny na 1 309,3 miliardy korun (11). Podíl zisku řetězců vůči vládním výdajům za rok 2017 byl tak asi jen 0,9 % těchto výdajů. Ve skutečnosti by byl ten podíl ještě nižší, protože, i když to není přímo v citovaných materiálech uvedeno, jsou uvedené zisky ještě před zdaněním, a tedy před odvodem daní do státního rozpočtu!

Větší zisk má velmi významný společenský efekt (Blíže pro jeho vysvětlení viz tato PUBLIKACE). Většinou větší zisk vede k tomu, že ten, kdo má zisk se snaží svoji produkci rozšířit a zároveň se o to snaží jeho schopnější konkurenti. Naopak ti, kteří zisk mají nízký anebo dokonce trpí ztrátami spíše svoji produkci omezují anebo se snaží stávající produkci reorganizovat či modernizovat. Zisk a ztráta

tak slouží k tomu, aby výroba pasovala na potřeby zákazníků. Nepřekvapí proto, že mezi zákazníky nejoblíbenější řetězec Lidl svoje služby rozšiřuje: „Lidl v České republice masivně expanduje. I díky vysokým tržbám se prodejny této společnosti po celé zemi rozrůstají. V letošním roce jich Lidl otevřel už třináct a do konce roku ještě dalších jedenáct nových přibude. Nově mohou v Lidlu nakupovat třeba obyvatelé města Uničov či Dobruška.“ (12). Naopak jiné řetězce kvůli celkem nízkým ziskům ani zdaleka tolik počet svých poboček nerozšiřují. Třeba Tesco plánovalo v roce 2021 otevřít dvě prodejny (nepočítaje v to malé prodejny Žabka), Globus se zmiňuje o jednotkách prodejen, a to asi v delším horizontu a Albert spíše jen modernizoval a chtěl otevřít jen pár prodejen (13). V jeho případě je poněkud překvapivé, že v ČR ještě vůbec zůstává, snad je to vlivem toho, že zde již mnoho kapitálu utopil. Pokud by slušně vydělávající řetězce přišly o značnou část zisků, nebyl by důvod k rozšiřování jejich sítí. A protože slušně vydělávající řetězce jsou ty, které jsou u spotřebitelů nejvíce oblíbené, je jasné, že by tím utrpěli také i jejich zákazníci.

Maloobchodní řetězce za naše problémy skutečně

nemohou. Jejich zisky měřeno k tržbám a kapitálu jsou s jednou výjimkou poměrně malé až velmi malé. Některé řetězce kvůli ztrátám už v minulosti naše země opustily. Nejde o nijak lukrativní byznys. I kdyby byl do zahraniční převeden celý zisk řetězců (což se neděje), tak by šlo o položku vzhledem k HDP nebo vládním výdajům, v podstatě nevýznamnou. Nepodařilo se mi ani zjistit to, že by řetězce dostávaly na svůj byznys nějaké dotace, i když to nelze úplně vyloučit. Samozřejmě s některými jinými zahraničními podnikateli to je jiné, ale v této stati jsem se zabýval maloobchodními řetězci.

Dovětek: Výše uvedené tedy také znamená, že stát má jen velmi malé možnosti ke zmražení cen potravin na úkor zisků zmíněných řetězců. Mohlo by to vést k úpadku některých řetězců, protože jejich zisky jsou nízké. Stát by tedy musel zmrazení cen potravin doplnit dotacemi řetězcům a výrobcům.

Poznámky:

(1) Zisky obchodníků a bída českých zemědělců. Poslankyni chodí alarmující věci. Kolikrát nezbyvá, než zasít řepku [online, 2021].

Dostupný z (přístup

II/2022): <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Zisky-obchodniku-a-bida-ceskych-zemedelcu-Poslankyni-chodi-alarmujici-veci-Kolikrat-nezbyva-nez-zasit-repku-667467>

(2) Tesco v ČR loni prohloubilo ztrátu na čtyři miliardy korun [online, 2015]. Dostupný z (přístup

II/2022): <http://www.halonoviny.cz/articles/view/34826497>.

(3) Seznam zde: <https://itesco.cz/prodejny/seznam-prodejen/>.

(4) Německé řetězce v Česku kralují. Mají miliardové zisky [online, 2019]. Dostupný z (přístup

II/2022): https://www.idnes.cz/ekonomika/test-a-spotrebitel/retezce-cesko-tesco-kaufland-lidl-makro.A191026_170425_test_rts.

(5) Převálcování Lidlem. Německý diskont v Česku roste rychleji než soupeři [online, 2019]. Dostupný z (přístup

II/2022): <https://www.euro.cz/byznys/prevalcovani-lidlem-1444741>.

(6) Tamtéž.

(7) Německé řetězce v Česku kralují. Mají miliardové zisky [online, 2019]. Dostupný z (přístup

II/2022): https://www.idnes.cz/ekonomika/test-a-spotrebitel/retezce-cesko-tesco-kaufland-lidl-makro.A191026_170425_test_rts.

(8) Fiorovantiová, L. Finanční a strategická analýza společnosti Lidl Česká republika, v.o.s. Diplomová práce. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2019, str. 59.

(9) Heslo „Škoda Auto“ na české wikipedii.

(10) HDP 2022, vývoj hdp v ČR [online, 2021]. Dostupný z (přístup II/2022): <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/>

(11) Zákon ze dne 7. prosince 2016 o státním rozpočtu České republiky na rok 2017,
§1, https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_2016-457_Zakon-o-statnim-rozpocetu-Ceske-republiky-na-rok-2017.pdf. Skutečné výdaje pak byly o něco nižší.

(12) Lidl má v Česku největší tržby a expanduje. Letos otevře přes 20 nových prodejen [online, 2021]. Dostupný z (přístup II/2022): https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/retezec-lidl-nove-prodejny-velke-trzby-albert-billa.A210729_161031_ekonomika_jla

(13) Nové prodejny, zboží i služby. Řetězce v ČR expandují. Velký přehled [online, 2021]. Dostupný z (přístup II/2022): <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/435466-nove-prodejny-zbozi-i-sluzby-retezce-v-cr-expanduji-velky-prehled>

 (4 votes, average: **4,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).



•

Erik Halák napsal:

09/10/2022 (12:28)

A co tzv. „vnitropodnikové (spíše vnitroskupinové, tj. přes státní hranice)“ ceny?

Vypařily se?

Odpovědět